Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIII. No. 25 | JERSEY CITY and NEW YORK, | WEDNESDAY, FEBRUARY 7, 1996 | CENTS 75 ЦЕНТІВ | ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК | СЕРЕДА, 7-го ЛЮТОГО 1996 р. | Ч. 25. РІК CIII

ЧИСЕЛЬНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ В УКРАЇНІ ЗМЕНШИЛАСЬ

Київ (Р. Р.). — В суботу, 3-го лютого, Міністерство статистики повідомило, що у 1995 році чисельність населення України зменшилася на 300,000 осіб.

Ще у 1991 році було помічено зменшення чисельності населення. Тоді чисельність його зменшилася на 39,000 осіб, а в 1995 році цей показник збільшився у сім разів. Тенденція зменшення населення характерна для більшости областей України.

Приріст населення спостерігається лише у Закарпатській, Івано-Франківській та Рівенській областях, але й там у 1995 році він зменшився, порівняно з 1994 роком. Найбільше зменшується число людей у Чернігівській, Донецькій та Луганській областях.

Згідно зі статистичними даними, в Україні 1995 року померло 792,000 людей, в тому числі 7,300 дітей. Майже 630,000 людей померли від хвороб кровообігу та пухлин. Від нещасних випадків та самогубств загинуло 82,000 осіб.

Водночас в Україні осідають сотні тисяч нелегальних імігрантів з різних країн та втікачів із „гарячих точок" країн СНД.

Ховають першу жертву Америки в Боснії

Тузля, Боснія і Герцеговіна. — Тут у суботу, 3-го лютого, американські збройні сили, що виконують миротворчу службу під патронатом НАТО понесли свою першу втрату. Загинув під час виконування своїх військових обов'язків, збуваючи стійку на одному із військових пунктів, 38-річний сержант 1-ої кляси Доналд Аллен Дуган родом з невеличкого фармерського містечка Ріджвей у стейті Огайо.

Біографія цього молодого військовика така, як і багатьох інших молодих людей з його родинного містечка Ріджвей, де він народився, виростав і ходив до школи. Рік після закінчення середньої школи вступає на службу до американських збройних сил, щоб в цей спосіб служити своїй країні. Своє вибране звання професійного вояка любив і виконував пов'язані з цим життям обов'язки радо, включно зі службою у Боснії.

Хоч дехто із його рідних, довідавшись про смерть, з глибоким жалем втрати запитують яке діло американським воякам гинути в чужих краях, далеко від рідної американської землі.

Д. А. Дуган

Але його найкращий друг Френк Галик, заступник шерифа місцевого повіту Логан твердить, що Доналд Дуган мав іншу думку — він підкреслював, що хоча не до вподоби американцям виконувати обов'язки миротворців у різних закутках світу, то коли цього не робитимуть наш виглядатиме світ, у якому живемо.

Глибокі вислови співчуття дружині та дітям загиблого вояка від американського народу висловив президент Билл Клінтон.

В. Кристофер відвідав Балкани

Београд, Сербія. — Свою триденну візиту на Балкани державний секретар З'єднаних Стейтів Америки Воррен Кристофер закінчив у Београді, де мав зустріч з сербським президентом Слободаном Мілошевічем, під час якої мова йшла про здійснення точок мирного договору щодо Боснії.

Під час зустрічі заторкнуто питання про офіційне визнання З'єднаними Стейтами Америки Югославії, до складу якої входять, як відомо, лише дві республіки — Сербія та Чорногорія. Якщо ця теперішня Югославія дістане визнання, то Вашінгтон, у свою чергу, хоче, щоб Београд активніше сприяв звільненню всіх військовополонених і заарештованих цивільних осіб у Боснії, бо ця справа не обійдеться без спеціяльного тиску на лідерів боснійських сербів.

Крім того, Адміністрація ЗСА наполягає, щоб Югославія почала тісно співпрацювати з Міжнародним трибуналом у Гаазі, який розстежує військові злочини, вчинені на Балканах, зокрема у Боснії. Особливо болючою для Београду є вимога сприяти виданню в руки правосуддя політичного лідера боснійських сербів Радована Караджіча і головного командира генерала Ратка Младіча. Річ у тому, що сербська конституція забороняє видавати будь-яких осіб, якщо їх чекає суд за межами країни.

Спостерігачі припускають, що під час зустрічі зі С. Мілошевішем В. Кристофер заторкнув тему надання автономії для сербської провінції Косово, 90 відсотків населення якої складають етнічні албанці.

ПИСЬМЕННИКИ ЗВЕРНУЛИСЯ ДО НАРОДУ

Київ (Р. Р.). — У четвер, 1-го лютого, в газеті „Література Україна" надруковано заяву секретаріяту ради Спілки Письменників України зі зверненням до громадян.

Як сказано в заяві, останнім часом серед населення розповсюджуються провокаційні заклики докорінно змінити державну політику та пропагується ідея повернення до російської імперії. Письменники нагадують, що ідея незалежности виношувалася століттями і за неї віддали життя кращі сини і дочки українського народу. Нарешті Україна стала незалежною і її визнав світ. „Якщо ми сьогодні втратимо нашу українську державу, нас проклянуть майбутні покоління народу... Прокомуністичні сили у черговий раз хочуть ошукати нас".

Відновлення колишнього Совєтського Союзу неможливе, історія не повторюється, а якщо повториться, то з катастрофічними наслідками, за демагогічними закликами до відновлення Союзу криється спроба реставрації Російської імперії, в якій Україна буде безправною провінцією, — остерігають автори звернення.

Письменники також страждають від економічної кризи, також виступають за соціяльну справедливість, але вони категорично засуджують тих, хто готовий за марево учорашнього дня продати найцінніше, найдорожче — нашу свободу, українську державність".

У заяві міститься заклик рішуче відкинути зазіхання реваншистів на волю України, яка посідає 15 місце у світі за чисельністю населення, поважати інші народи, але найперше — поважати себе, свою історію, свою державу.

Візита Б. Єльцина в Україну залежить від вирішення проблем ЧФ

Київ (УНІАР). — Президент Росії Борис Єльцин відвідає Україну тільки після того, як з'ясуються всі невідкладні українсько-російські проблеми, сказав 2-го лютого пресовий секретар російського президента Сергій Медведєв.

В той же час Б. Єльцин не виключає своєї візити в квітні, бо, за словами С. Медведєва, „ми маємо всі підстави твердити що бодай питання про розподіл Чорноморської фльоти буде розв'язане вже протягом найближчих тижнів і в інтересах Росії". Це питання мають вирішити міністри оборони обох країн.

Інші двосторонні проблеми, включно з терміном відвідин України, російський президент має намір вирішувати особисто з Президентом України Леонідом Кучмою.

За словами С. Медведєва, Б. Єльцин не вважає для себе обов'язковим виконання досягнутого нещодавно міністрами закордонних справ України та Росії домовлення про його відвідини Києва в квітні цього року. Президент Росії заявив, що питання про терміни його візити в Україну не є в компетенції міністрів.

Голова Громадянського Конгресу України Олександер Лузан сказав, що рішення Б. Єльцина викликане його наміром кандидувати у президентських виборах в Росії. На думку О. Лузана, Б. Єльцин буде змушений зайняти тверде становище щодо участи України в митному та оборонному союзі СНД та у питанні подвійного громадянства.

„Ідеї інтеграції держав СНД в економічній та військово-політичній сферах стають дедалі популярнішими як у російського електорату, так і в Україні", — сказав він.

Щодо проблем ЧФ О. Лузан сказав, що будь-які рішення матимуть тимчасовий характер, бо ЧФ має бути єдиним під спільним командуванням. Під яким саме командуванням, О. Лузан не з'ясував.

Консультант Президента України, співробітник зовнішньої політики Адміністрації Олег Бондарчук сказав, що Україна чекає візити Б. Єльцина, бо є проблеми які потрібно вирішувати. Разом з тим О. Бондарчук визнав, що відвідини України залежать передусім від самого президента Росії. Однак він сказав: „Треба погоджуватися з дійсністю. Є Україна і є стосунки між Україною і Росією. Рано чи пізно їх потрібно вирішувати за столом переговорів".

Голова Верховної Ради України Олександер Мороз утримався коментувати висловлювання президента Росії. Його радник пояснив становище голови ВР відсутністю офіційної реакції з боку українського зовнішньо-політичного відомства і тим, що домовлення про ві-зиту стосуються передусім виконавчої влади.

Член Комісії з питань оборони і державної безпеки, депутат генерал-лейтенант Олександер Ігнатенко назвав дії російських політиків непослідовними. Маючи на увазі домовлення міністрів закордонних справ України і Росії про зустріч президентів, він сказав, що представник будь-якої країни повинен висловлювати не тільки свою власну думку, а й думку своєї держави. Якщо якийсь представник закордонного відділу робить заяви, то відповідальність за них має нести не тільки він, „а й провідники того чи іншого дипломатичного корпусу", — сказав О. Ігнатенко.

В Китаї стався землетрус

Пекін. — Минулої суботи, 3-го лютого, в китайській південно-західній провінції Юнянь стався досить сильний землетрус. Його епіцентр знаходився у повіті Ліджіанг. Сила підземних поштовхів доходила до семи ступенів за скалею Ріхтера.

Згідно з попередніми даними, загинуло 230 осіб, поранено до 15,000, з них 3,700 перебувають у тяжкому стані. Зруйновано тисячі житлових будинків, адміністративних споруд, важливих господарських об'єктів. Пе-

(Закінчення на стор. 3)

Президента України в Криму представлятиме Д. Степанюк

Київ (Р. Р.). — У суботу, 3-го лютого, оприлюднено указ Президента України Леоніда Кучми про призначення Дмитра Степанюка представником Президента України в Автономній Республіці Крим.

Депутат Верховної Ради Д. Степанюк впродовж 1995 року очолював Комісію українського парляменту на переговорах з парляментом Криму.

Пост постійного представника Президента у Криму запровадив в березні 1994 року тодішній Президент України Леонід Кравчук. Досі представником Президента України в Криму був народний депутат України Валерій Горбатов, призначений ще Л. Кравчуком.

Указ Л. Кучми підписано 31-го січня і в ньому є запис про значне поширення уповноважень представника Президента України в Криму. Тепер він за своїм статусом прирівнюється до керівника центрального органу державної виконавчої влади України, є водночас представником Президента України в кримському парляменті та уряді, координує діяльність місцевих органів державної виконавчої влади, узгоджує питання персоналу тощо. Представник Президента має право скасовувати рішення місцевих органів влади, якщо вони суперечать українським законам, і брати участь у засіданнях кримського парляменту з правом дорадчого голосу.

В Україні

ПРОДАЛИ „МЕРЦЕДЕС" — ЗАПЛАТИЛИ ЗАРПЛАТНЮ

ДОНЕЦЬКЕ. — Керівники концерну „Азовмаш" продали автомобіль керівника концерну, а також особистий транспорт 15-ох споріднених підприємств і частинно заплатили своїм працівникам. Решту віддали товарами і продуктами. Продано також службові дачі конМцерну.

СЕЛЯНИ ОДЕЩИНИ ЗНАЙШЛИ ІНВЕСТОРА

ОДЕСА. — Між Берлінер Банком і Одеською обласною адміністрацією вперше в Україні підписано кредитний договір про інвестиції в сільське господарство області. Об'єм інвестицій — 255 млн. німецьких марок. Уже перед початком цьогорічного збору врожаю з Німеччини очікується прибуття 25 зернозбиральних комбайнів. Частину грошей вкладається у дослідницьку працю Селекційно-генетичного Інституту, а також в Акціонерне товариство „Агротекс".

ПОШУКИ МОРЯКІВ ПРИПИНЕНО

ОДЕСА. — Турецька служба берегової охорони повідомила про припинення пошуків пропащих моряків із судна „Сімбо-1". Як відомо, на надувному плоті знайдено тіло українського моряка, який загинув від холоду. Інші 11 моряків пропали безвісти. Можливими причинами загибелі теплохода називають помилку капітана, який вийшов у море, коли висота хвиль була вища, ніж припустимо для суден такого типу. Крім того, судно могло бути переван-тажене. Одеські екстрасенси запевняють родичів, що моряки все ще живі.

УРАНОВІ ШАХТИ НЕ ПРАЦЮЮТЬ

ДНІПРОПЕТРОВСЬКЕ. — Через брак грошей для закупу необхідних реагентів у Дніпропетровській та Кіровоградській областях стоять уранові шахти. Сьогодні навколо східного гірничо-збагачувального комбінату панує тиша. На щастя, уранової сировини вудобуто досить і на працю атомних електростанцій це не вплинуло.

ЗНАЙДЕНО ДУХОВНИЙ ЗАПОВІТ ІВАНА ТОБІЛЕВИЧА

КІРОВОГРАД. — Науковець Віктор Биков віднайшов досі невідомий духовний заповіт Івана Тобілевича Карпенка-Карого, 150-річчя народження, якого недавно відзначалося. К. Карий жив і творив у Єлисаветграді (тепер Кіровоград). Заповіт підписано 28-го листопада 1906 року, а суд затвердив його 19-20-го жовтня 1907 року. Оригінал пізніше загубився, але копію, яку тоді вивезла дочка Тобілевича Ірина, знайшов В. Биков — старший науковець музею Тобілевича.

УКРАЇНСЬКІ БУДІВЕЛЬНИКИ ЇДУТЬ У ЧЕЧНЮ

ХЕРСОН. — Майже 30 будівельників Каховського і Цюрупинського районів поїхали до Чечні на заробітки. Адже на Херсонщині середньомісячний заробіток становить 50 дол., а в Чечні — 8-10 разів більше. Херсонські водії тролейбусів поїхали на заробітки до Москви.

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ СПРИЯЄ УКРАЇНСЬКИМ МОРЯКАМ У ВИВЧЕННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

СЕВАСТОПІЛЬ. — Делегація міністерства оборони та закордонних справ Великобританії обговорила 5-го лютого з керівництвом Севастопільського Морського Інституту питання створення в цьому закладі комп'ютерного та лінгафонного кабінетів. Делегація відвідала інститут у рамках проєкту Великобританії з надання допомоги Збройним Силам України в організації вивчення англійської мови.

УКРАЇНСЬКІ БАНКИ ПРАГНУТЬ ВСТУПИТИ В МІЖНАРОДНУ ПЛАТІЖНУ МЕРЕЖУ

КИЇВ. — У п'ятницю, 2-го лютого, заступник голови правління Національного банку України Віктор Кравець повідомив, що п'ять українських банків надіслали документи з проханням про вступ у міжнародну платіжну систему „Юропей". Документи подано на недавній зустрічі в Бельгії. Процедура прийняття та умови членства в цій міжнародній системі подібна на умови членства у „Віза", — сказав В. Кравець.

Можливості допомоги для Львова

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Як воно і не дивно, але хоча Юрія Купчинського знаю вже дуже довго, наші розмови звичайно зосереджуються на пластових справах, або, що нам таки найближче, на пам'яті про його батька, нашого незабутнього барда стрілецької пісні і поезії. А ось тепер несподівано доводиться робити з ним інтерв'ю з дуже прозаїчної, але добре знаної йому як фахівцеві, ділянки, а це управи міста, в якій він довгі роки працював тут в ЗСА у Оссіннінгу, Н. Й., як адміністратор.

Ю. Купчинський

Тепер вже на пенсії, Ю. Купчинський, як багато наших фахівців, передає своє знання молодій українській державі, а що він родженний львів'янин, то, розуміється, зголосився до помочі управі міста Львова. Саме недавно повернувся він із кількатижневого перебування у Львові, де поїхав на запрошення американської агенції міжнародного розвитку, щоб бути дорадником у справах фінансів. Нам цікаво довідатися дещо точніше про його враження, а з тим і про стан управи міста тому „викликуємо" Ю. Купчинського на розмову.

— Скажіть, що було вашим завданням і чи це ви вперше станули до помочі управі міста?

— Це було для мене зовсім нове, але інтересне завдання розглянути міські фінанси та можливості їх зміни чи поправи. Я мав „під опікою" цілу робочу групу вищих стажом працівників з головою фінансового управління Любов Максимович на чолі. Мушу ствердити, що ці люди, яких я пізнав при праці — це здібні та віддані праці для Львова. Ми обговорювали різні пекучі питання адміністрації та фінансів міста і шукали відповідної розв'язки.

— Здається, що Львів має тепер багато проблем до розв'язання і вони не легкі.

— Це правда. Львів має ряд дуже важких до розв'язання проблем через занедбання його адміністрації ще за совєтського „панування". Справді невідомо від чого зачинати у цих браках, що їх відчувається в місті тому, що їх розв'язання залежить в першу чергу від фінансів. А, як відомо, у Львові є проблема з правильною доставою води, з перебудовою вулиць, збереженням історичних пам'яток, чи закупом потрібних трамваїв. На наладнання усіх цих важливих занедбань потрібно грошей і це великих.

— Добре, а з яких фондів черпає місто тепер гроші на найконечніші видатки?

— Мусите знати, що там панує ще дальше короткозора податкова політика. Це відбувається в цей спосіб, що Київ збирає усі податки і розділює відтак на області, а області на свої міста. Чи уявляєте яка це складна система і як мало користають з приходів міста України?

— А як можна цю систему змінити?

— Ціле щастя, що посадник Львова Василь Куйбіда є одночасно заступником голови ради усіх міст і він разом з іншими посадниками робить заходи, щоб якнайскоріше змінити податкові закони. Але воно не йде швидко, а тим часом треба якось старатися про нормальне життя міста і його мешканців. Бо місто розростається, а з тим потребує багато вкласти не лише працею, але й фінансами.

(Закінчення на стор. 3)

В АМЕРИЦІ

У П'ЯТНИЦЮ, 2-ГО ЛЮТОГО, на 89-их іграх ім. Мелроза спонзорованими Кемікал банком у нюйоркському Медисон Сквер Гарден, українець Сергій Бубка став переможцем у стрибку з жердкою.. Серед багатьох видів спортових ігор у згаданих змаганнях, безперечно найбільш цікавою та напруженою подією були змагання стрибка з жердиною, які тривали майже чотири години між трома змагунами: українцем С. Бубкою, росіянином Максимом Тарасовим і французом Жаном Галіфіон. Обидва суперники С. Бубки стали на висоті 19футів1/4 ін. С. Бубка за третім разом стрибнув 19футів і 21/4 ін., та став вперше переможцем цих престижевих міжнародних ігор, встановлюючи їх рекорд.

НАЙНОВІШІ ДАНІ ВКАЗУЮТЬ, що минулого року програма Медікер вперше від 1972 року втратила гроші. Це вказує, що фінансовий стан цієї програми є в більш загрозливому стані, як про це було відомо Урядові президента Билла Клінтона чи Конгресові. Хоча цей дефіцит є відносно малим то все ж таки важливим у тому, що з нього мужуть початись небажані та непередбачені негативні реакції. Експерти програм медичного забезпечення стверджують, що цьому лихові можна запобігти, але треба діяти негайно, бо у майбутньому зарадити цьому буде куди більш болючим.

У СВІТІ

ТРАДИЦІЙНИЙ ШАХОВИЙ „Гооговенс-турнір" у голляндському місті Вейк-он-Зее закінчився блискучою перемогою українського гросмайстера Василя Іванчука., якого негайно зарахували до дійсних претендентів на світову першість. Шахові експерти відзначають, що в останньому матчі чемпіонату у Вейк-он-Зее В. Іванчук спромігся на фантастично сміливі ходи, продемонструвавши могутність інтелекту. Тепер, згідно з клясифікацією ФІДЕ, рангування славного українця становить 2,735, за ним іде індієць Вісванатан Ананд — 2,725.

Шановні читачі!

Щиро дякуємо всім тим читачам, які по одержанню різдвяних карток відразу щедро відгукнулися, переславши замість наклеєних на них своїх пожертв на Фонд Відродження України — УНСоюзу. Але є ще дуже багато читачів, які забули, мабуть, або не доглянули це у передсвятничій метушні. Тому до тих шановних читачів звертаємося з гарячим проханням по можності зложити свою пожертву, яка допоможе УНСоюзові нести дальшу поміч Україні у її змаганнях до утвердження своєї незалежности.

Екзекутивний Комітет УНСоюзу

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали.
Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Бути чи не бути Чорнобильській АЕС?

Незабаром, 26-го квітня, виповниться десята річниця чорнобильської трагедії, яка за своїми маштабами не має рівних у світі. Злочинна байдужість совєтського уряду привела до того, що наслідки катастрофи на цій українській атомній електростанції будуть відчуватися значно довше, ніж наслідки атомного бомбардування японських міст Гірошіми і Нагасакі у Другій світовій війні.

Наближається десята річниця чорнобильської катастрофи, але й досі не ліквідовані наслідки цього лиха. І нині на території, яка перебуває під впливом радіяції, в Україні проживає 3.5 мільйона населення, в тому числі понад мільйон дітей. Уряд і досі не спромігся переселити цих людей із забруднених радіоактивними речовинами територій. На фінансування чорнобильських проєктів нині виділяється в десять разів менше грошей, ніж чотири роки тому. Складається враження, що чорнобильську тему відсунули на задній плян, а якщо і заходить мова про Чорнобиль, то мають на увазі не жертви катастрофи, а саму атомну електростанцію. Тим часом смертоносний вплив радіяції продовжують відчувати на собі мільйони мешканців України. Ось лише декілька цифр: радіоактивно забруднена територія займає площу понад 50,000 квадратних кілометрів, на яких знаходиться 2,294 населені пункти; площа радіоактивно забруднених сільсько-господарських угідь становить 4.6 млн. гектарів, лісів — 4.4 млн. гектарів. Згідно з найновішими статистичними даними, 3.2 мільйона осіб постраждали в наслідок катастрофи, в тому числі майже 1 млн. дітей. В ліквідації наслідків катастрофи брало участь 356,600 осіб, з них понад 50,000 стали інвалідами. Як подає Міністерство Охорони Здоров'я України, понад 125,000 потерпілих померли, серед них майже 6,000 ліквідаторів.

Проблема Чорнобиля давно вже вийшла за межі України і хвилює медиків, вчених, політичних діячів багатьох країн світу, адже „мирний атом" не знає кордонів. Недавно у Женеві, Швайцарія, відбулася міжнародна конференція на тему „Медичні наслідки чорнобильської та інших радіологічних катастроф", в якій взяли участь представники з 59 країн світу. Головним завданням конференції була аналіза підсумків медичних досліджень наслідків чорнобильської катастрофи, проведених в Україні, Білорусі та Росії Всесвітньою Організацією Охорони Здоров'я. Виступаючи на конференції, міністер охорони здоров'я України Євген Короленко сказав, що чорнобильська катастрофа залишається найбільшим медичним, екологічним, економічним, соціяльно-психо-логічним і навіть політичним лихом України. Міністер підкреслив, що радіяційне забруднення охопило величезну територію України, сільсько-господарська продукція багатьох областей, і в першу чергу Житомирської, Рівненської та Волинської, містить підвищену кількість радіонуклідів. Радіяційне забруднення зафіксоване в басейні Дніпра, звідки користуються водою дві третини населення України. Тому щораз частіше і наполегливіше зі сторінок світової преси і з трибун міжнародних нарад звучить питання „Що робити з Чорнобилем?" Західня Европа нарешті зрозуміла, що закриття Чорнобильської АЕС — це не лише справа України, це міжнародна проблема, яку сама Україна не спроможна розв'язати.

Багато спеціялістів твердять, що Чорнобильську Атомну Електростанцію треба закрити, бо вона не ґарантує нуклеарної безпеки. Однак легко сказати „закрити", але як практично вирішити це складне для держави питання, адже Чорнобильська АЕС дає 7 відсотків електроенергії України, крім того, її закриття коштуватиме не менше 4 блн. дол. Розвинуті країни пообіцяли Україні 2.3 блн. дол., з них 1.8 блн. становитимуть позики для реконструкції і будівництва нових електростанцій.

Виступаючи недавно на пресовій конференції, голова Верховної Ради України Олександер Мороз сказав, що найвищий законодавчий орган погодиться з рішенням про закриття ЧАЕС тільки тоді, коли „роботи здійснюватимуться на бездефіцитній основі, бо Україна вільних коштів не має".

Остаточно питання бути чи не бути Чорнобильській АЕС мають обговорити під час наступної зустрічі керівників „великої сімки", яка відбудеться у квітні цього року в Москві. У нараді повинен взяти участь і Президент України Леонід Кучма.

Ярослав Гайвас

ПІСЛЯ ПЕРЕЛОМУ

I

В історії людського роду, і в першу чергу Европи, 1989-1991 роки були роками великого перелому. Закінчилася велика історична доба імперіялізму й колоніялізму. Закінчилася та доба розвалом останнього втілення російського імперіялізму — СССР. Таким чином, в тому історичному феномені маємо сплетення та занепад російського імперіялізму, і хоч в історичному аспекті короткого, але жорстокістю і людськими втратами неповторного експерименту совєто-комунізму.

Берлінський мур

Загально вважається, що вирішальним моментом того перелому був розвал Берлінського муру 9-го листопада 1989 року. Цей мур став найголоснішим і найістотнішим символом російського імперіялізму, який саме ним поділив Европу на дві частини. Не стало його, і почався неминучий занепад імперії, яка проповідувала й намагалася провести в життя панування в світі російського імперіялізму й знищення народів, як духово-культурної бази світового ладу, і введення на їхнє місце „робітничої" кляси. А тому що робітництво, яке мало бути тією нібито володіючою і кермуючою людством клясою, не мало конечних даних на це, то, згідно з ірраціональною, фактично божевільною доктриною Маркса—Леніна—Сталіна, комуністична монопартія, яку ті горе віщуни назвали „керівним загоном робітничої кляси", мала виконувати ролю провідника народів і людей. Дехто вважає, що таким виразним сиґналом перелому був день 24 серпня 1989 року, коли польські комуністи, які були при владі на чолі з генералом Войцєхом Ярузельським, були змушені погодитися на передання посту прем'єр-міністра польського уряду Тадеушові Мазовєцькому, дорадникові Комітету оборони робітників (КОР), практикуючому католицькому діячеві. Багато причин у тому переломі було, а серед них „язичком ваги" вичерпання моральне, інтелектуальне та оперативне лідерів російського комунізму, які фактично виконували ролю світового керівника комуністичного руху. Погодившися на одне й друге — розвал Берлінського муру і передання влади антикомуністам у Польщі, — Міхаїл Ґорбачов, „вірний ленінець, сталінець" і що хочете, створив передумови для спроби державного перевороту комуністами 19 серпня 1991 року. Спроба невдах закінчилася скандально. Як неминучий органічний наслідок тому прийшла формальна ліквідація СССР, за чим повинна була наступити дефінітивна формальна й фактична розв'язка та повна ліквідація злочинного комунізму та його евентуальних суроґатів. Одначе це останнє не наступило, що породило сучасні й мабутні труднощі і загрози.

Розпад СССР, як початок того перелому та його вислідн створили порожнечу в укладі світових сил та невідхильну конечність виповнити її якнайскорше, а з другого боку — розпад внутрішньої системи накиненої Москвою величезному евразійському просторові та частині Европи, а навіть деяким державам у світі, які стали сателітами Москви; він поставив перед звільненими народами завдання виповнити і ту внутрішню порожнечу власне на звалищах російсько-совєтської системи. Перше завдання виповнення ґльобальної духово-політичної порожнечі впало на ЗСА і їхніх союзників. У політичній площині Вашінґтон зрозумів своє об'єктивне завдання, тобто завдання, створене розвитком подій та інтервенцією людських сил; в духовій, моральній, культурній площині це завдання у відповідальності народів світу, в першу чергу провідних народів. Чотири роки після переломового 1991 року були для Вашінґтону не лише роками теоретичних студій, пошуків, але також роками реальних спроб на різних периметрах і в різних умовах. Дещо вдавалося, а дещо ні, очевидно не бракувало сумнівів і вагань, не бракувало внутрішніх американських протистоянь різним починам державного правління. Була американська висадка в Сомалі, була і ще триває на Гаїті, є смілива велика операція в Боснії, а точніше на теренах колишньої Юґославії, була війна проти Іраку, з яким ще далі є серйозний конфлікт, як і з Іраном. Після занепаду російських впливів у цьому обширі Вашінґтон намагається захистити його проти повороту російських маніпуляцій. Всюди в тих та інших районах ЗСА зміцнюють свої впливи, як єдина надпотуга ґльобального характеру. Дехто пробує закинути їй характер однієї імперської потуги, яка перебрала на себе володіння іншої. Та воно далеко не так. Доба імперії минула і немає для неї підстав дальшого існування.

Поширюють співпрацю

Вашінґтон, як й інші народи світу, шукають доріг для створення такої загальної світової системи, щоб були забезпечені права всіх народів, а одночасно з тим, щоб були створені підстави та форми загальної співпраці. Прикладами для цього є Европейська спільнота, або НАТО. І НАТО, і Европейська спільнота поширюють свою співпрацю на північ через балтійські країни, на Центральну і Східню Европу через Україну та інші незалежні держави, на кавказькі народи. Останнім часом прийшли серйозні заходи для втягнення в загальносвітову систему народів Середньої Азії. Передує в цьому економічна ділянка, яка має завдання піднести життєвий рівень народів, розбудувати їх, забезпечити господарські, політичні та культурні зв'язки зі світом. Очевидно, що ті всі заходи тягнуть за собою зменшення російських імперіялістичних впливів і користей. Йдеться направду про побудову нового світу.

Народи, які вже є складовими частинами НАТО, розуміють це і зі свого боку зміцнюють і поширюють свою ролю в цьому загальному зусиллі. Наприклад, Франція, яка донедавна трималася осторонь мілітарної підготови разом з іншими державами НАТО ще з часів де Ґолля, повернулася туди. Німеччина погодилася брати участь в оперативних акціях НАТО, покищо в колишній Юґославії, особливо збільшується роля Японії на Далекому Сході. Соціялістичний прем'єр-міністер Т. Мураяма зрезиґнував, а пост перебрав зовсім новий тип державного діяча. Є ним Рютаро Гашімото. Державний діяч, який перейшов крізь різні керівні пости, в першу чергу економічного характеру, а насамперед був міністром міжнародної торгівлі та індустрії (МІТІ), особливої японської установи. МІТІ займалося вивченням міжнародних ринків та торгівлі і передавало свій досвід японській промисловості для добровільного використання. Не бракувало в цьому практичних порад, але це було міністерство господарського плянування, а не керівництва економікою. Нікому воно наказів не давало, але допомагало в розпізнанні економічних можливостей. МІТІ у великій мірі причинилося до буйного розвитку японської індустрії та міжнародної торгівлі. Нині Японія — друга в господарській силі в світі після ЗСА. Гашімото вславився тим, що відверто заявляє, що його завданням буде зміцнити ролю Японії у світовій політиці. Він уже не раз проводив різні заходи, проти яких виступав Вашінґтон. Але у важливих моментах він знає, яку поставу зайняти. І коли під час війни проти Іраку ЗСА потребували великих фінансових вкладів Гашімото, який був тоді міністром фінансів, добився впродовж одного дня допомоги Японії у сумі 9 блн. дол.

Зміни в Росії

Тепер можуть бути інші важкі ситуації. В Росії відбулися великі зміни. Президент Єльцин змінив російську політику, що видно в новій обсаді міністерських постів. Міністром закордонних справ став Євгеній Примаков, один з типових „сталінських соколів", хоч виростав він і робив свою кар'єру за Брежнєва, але та кар'єра характеризувалася власне сталінськими методами. Він ріс і доріс завдяки тому до шефа російської зовнішньої стратегічної розвідки. Його заступником став його заступник „залізний чекіст". На пості керівника президентської адміністрації Єльцин поставив ще одного „твердолобого чекіста", як їх називають, Ніколая Єґорова, а звільнив поміркованого Сергія Філатова. Заноситься, або вже проведені дальші зміни на керівних постах. У міжнародній політиці заговорено про наростаюче зближення Росії з Китаєм. Це є те, що найневигідніше американській політиці. Як звичайно в політиці, готуючи загострення, Москва нібито злагіднює свою політику. Таким маневром є січнева зустріч Президента України Леоніда Кучми з його російським контраґентом Борисом Єльциним у Москві. Єльцин намагався грати ролю людини, що шукає компромісу. Після тієї зустрічі Москва навіть звільнила з посту командира Чорноморської фльоти Е. Балтіна. Були й інші обіцянки. Але це м'які слова, за якими йдуть тверди кроки, або підступні маневри. І на це треба бути готовим.

(Закінчення буде)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

За здоровий корм для душі народу

Треба привітати мемуарний нарис Ірини Комарової „Я буду дар чекати Твій" і бути вдячним редакції „Свободи" за його надрукування („Свобода" з 23 і 24-го січня ц.р.). Серед повені різних, часто тавтологічних думок економічно-соціополітичної тематики, читач побачив нарис, який є нехай і скромною каплею бальзаму на серце української людини. Скалічена духова структура народу як в умовах російського казьонно-формалістичного православія, приперченого нігілізмом „просвічених" верств, так і згодом мілітарного атеїзму совєтського стилю, потребує сьогодні духового антидоту на фатальні залишки минулого, коли тринітарне поняття Божества замінено „тройкою" соціо-політичної, злочинної фікції (Маркс — Ленін—Сталін). Для здекльярованого християнина Христос і Його наука є дороговказом до розв'язки проблем національно-державного діяпазону в дусі любови Бога й ближнього, а в тому української людини до свого земляка — брата одної Матері. Якраз згаданий нарис наголошує значення „непофарбованого" християнізму в житті одиниці і народу.

Минув час, коли українські люди євангельських конфесій перебували під спільною парасолею з чужонаціональними „братами", які гладили їх „під шерсть". Тоді любити свій нарід і працювати на народній ниві було „політикою і гріхом". Та часи змінилися. Лише залишки, „передпотопові" євангелисти ще не вилікувалися з таких поглядів. Це „старосвітські батюшки й матушки" сектантського стилю. Їхні діти напевно згадуватимуть з гумором своїх „законсервованих" батьків. Треба пригортати наших євангелистів до нашої національної спільноти. Між ними є багато надійного, ідейного елементу. Кожна українська людина щирого християнського світогляду (без парафіяльного „ми й ви"!) з національно-державницькою свідомістю є на вагу золота взагалі, а особливо в сучасних умовах нашої дійсности так в Україні, як і в діяспорі.

Олександер Домбровський
Джамейка, Н.Й.

Шануймо всі свята

Прочитавши статтю Любарта Ліщинського „Барви віри, надії і любови" („Свобода" з 6-го січня 1996 р.), я була здивована його критикою американських свят, бо сам він ще досить коротко перебуває в Америці і може не мав досить часу, щоб ознайомитися з цими святами і краще їх зрозуміти.

Американське свято Дня Подяки — це не тільки „гори закатруплених инди-ків", які є причиною нашого „обжорства". Це свято започаткували пілґрими в 1621 році і є це найстарше американське свято подяки Богові за добрий урожай і Його опіку. В той час губернатор Вілліям Бредфорд оголосив День Подяки і молитви, який спільно святкували пілґрими та індіяни. В 1817 році нюйоркський стейт також прийняв цей день, а пізніше багато інших стейтів приєдналися до святкування Дня Подяки. Ми можемо порівняти це свято до нашого Спаса (коли в церкві святять овочі), або до обжинок (коли святкуємо урожай поля).

Для нас, нових іміґрантів в Америці, це свято дуже припало до серця не тому, що ми їли „гори закатруплених індиків", а тому, що ми також були вдячні за те, що Америка притулила нас до себе і дала нам та нашим дітям можливість нормально жити, творити свої громади та плекати нашу культуру. Л. Ліщинський поминув головну ціль цього свята, коли родина з'їжджається з усіх кінців, щоб разом помолитись, подякувати Богові за всі добра і спільно погоститись. В цей день в багатьох церквах Америки правляться Служби Божі, на яких є присутні тисячі людей.

Щодо того як американці приготовляються до Різдва і як його святкують, нас ніхто не примушує їх наслідувати. Але я не бачу нічого неґативного в тому, що під час різдвяного сезону відбувається багато цікавих концертів, релігійних і інших, а також традиційно ставлять балет„Лускунчик" („Nutcracker"), який захоплює малих і дорослих. В цей радісний святковий час американці мають бажання відвідати різні культурні імпрези.

Нам ніхто не забороняє святкувати наше Різдво традиційно, так як колись ми святкували в Україні, і тільки від нас буде залежати, чи ми зможемо „вберегти себе і нашу святочність та урочистість від загребущих рук мамони".

Оксана Кузишин

Ню Йорк, Н.Й.

Ганна Черінь

ФЕРІЯ

II

Крім того, були тут студенти з України, що приїхали „стажуватися", а крім мене й Степана прибули д-р Микола Шаповал з дружиною — з Німеччини та інж. Ришаві з Північної Америки. На цьому місці запитаю, може, хтось відповість, що таке „стажування"? Чи це тільки український ритуал? Я думала, що „стажуються" хібащо артисти. Академічний словник АН України пояснює це як набування досвіду. Але ж закордонний досвід не навчить працювати в Україні! Думаю, що не по досвід українці їздять закордон, а по щось інше. Ну, та Бог із ним, хай їздять, як можуть, людей побачать і себе покажуть.

Ми кілька разів їздили з нашими господарями на „ферію", бачили, як там усе будується, як нервуються наші, укладаючи книжки, а головне — сувеніри. Тільки в нашому павільйоні були сувеніри, і їх радо купували відвідувачі, бо книжок і так не могли читати. В центрі, у скляній захороні, традиційна виставка не сувенірів, а мистецьких шедеврів вишивок і різьби, з „українськими" квітами у вазі й екзотичною бандурою. „О, це українська ґітара", — впізнали арґентинці. Щодо наших книжок, то я не бачила, щоб хтось їх купував. Були дитячі книжки поганою англійською мовою з гарними малюнками. Але ж тут мова еспанська! Я привезла кільканадцять примірників „Мандрів" і „Їдьмо зі мною знов" та кілька інших творів „на показ". Три книжки „Мандрів" купили від мене, коли був наш український день, а інші лишилися для подарунків і роздач. Проте ті мої книжки, що я виставила напоказ, зникли, і ніхто не признався. А втім, я рада, що мою книжку вкрали. Крадуть же не тільки діяманти, а й інші коштовні речі.

На широкій як ярмарок залі було 257 стендів, що виструнчилися вздовж „вулиць". Було тут 520 різних виставок видатних публікацій, — понад мільйон книжок, переважно з Південної та Центральної Америки, а також із ЗСА, Німеччини, Бразилії, Чіле, Швеції, Уруґваю. Ці держави згадані в „Буенос Айрес Гералд" за 9-го квітня 1995 року. А Україна? І Україна згадана. Де? А придивіться: „Бразилія, Швеція, Уруґвай і інші". „Інші" — то ж якраз ми. Ще краще: „поет Ана Черінь презентує свою книжку „Мандри".

У четвер, 6-го квітня, відбулося урочисте відкриття ферії. Публіка заповнила величезну центральну залю зі стільцями. Чекали на президента, що мав приїхати на 18:30 (так тут рахують час по полудні — по-нашому о 6:30).

— Приїде, коли схоче, він завжди спізнюється, — скептично зауважив Микола.

— Але цим разом може й постарається, — заперечила Анна-Маруся. — Адже незабаром вибори!

Президент Карлос Луїс Менем таки спізнився, але ніхто йому цього не брав за зле. Спробуйте самі бути президентом!

Оркестра заграла бравурний марш. Стали промовляти спершу різні урядові особи та організатори ферії, і нарешті вийшов президент: маленького зросту, темнолиций, непоказний. Якраз недавно, в березні, у гелікоптері загинув його улюблений син: дивився згори на кінські перегони й налетів на дроти.

— Це був розумник... А дочка вчиться в інституті, але дурна.

— Та невже зовсім дурна? Як так?

— А їй підказували на іспитах по спеціяльно влаштованому телефончику, та й засипалась. Ось слухайте, в кінці промови президент подарує якусь цукерку.

Цьогорічною „цукеркою" була купівля кількох тисяч підручників для шкіл. На відкритті оркестра грала, а присутні надхненно співали арґентинський славень. Я чула його вперше, слухала з захопленням. Що за музика! Не гимн, а опера Верді! З увертюрою, хором, музичним інтермеццо, павзами і знову хором. Мелодія складна. Слова? Готовість віддати життя за волю рідної країни. Я купила касетку з цим співом і маю намір перекласти арґентинський гимн українською мовою. Для чого? Не знаю, але хочу, хоч би тому, що це нелегко.

Після промови президента всі учасники виставки помаршували, під музику духової оркестри, до своїх стендів. Коло нашого павільйону амбасадор Пащук і секретарка університету Джона Кеннеді д-р Марія Постоловка перерізали стрічку. Анна-Марія й Микола закупили найкращого шампанського, і всі підняли келихи за здоров'я і розквіт книго-культури.

Тут зібралась українська сметанка Буеносу, що ще потроху, але дружньо ворогує між собою за старі традиції своїх партій. За прилавком стояли інженер-поет Леонідас (Леонід) Голоцван і діяльні, енерґійні жінки „Просвіти" й „Відродження". Українців в Арґентині знають в першу чергу завдяки нашим танцям. Гопак таки виборов нам всесвітню славу, а за ним уже й варенички та голубці котяться. Вареники так і називаються (не піроги), а голубці називаються по-еспанськи „діти в пелюшках". Не дуже апетитно... Цікавим відвідувачам роздавали змістовні памфлети з відомостями про Україну, з мапою й основними, точними статистичними даними.

(Закінчення буде)

Фільм „АТЕНТАТ"

Я мав нагоду пізнати кінорежисера Олеся Янчука в українському осередку в С. Бавнд Бруку, Н. Дж. в 1989 році коли він звертався до людей, щоб прийшли йому з допомогою на фільм „Голод — 33 рік".

Фільм появився в 1991 році, глядачі сприймали цю страшну картину з великим признанням режисерові. Коли я розмовляв з О. Янчуком після показу фільму „Голод — 33 рік", я йому сказав, що фільм технічно виконаний добре. Гра акторів була задовільна. Але я зауважив, що реалістичніше було б зображення фільму, коли б енкаведисти розмовляли у фільмі російською мовою, як це було тоді в дійсності.

З оповідання живих свідків відомо, що люди чинили опір совєтам. В картині показано опір людей, які масово наступали на будинок НКВД, вони всі загинули від куль і жодного випадку геройзму захисту ми не побачили.

Але мої зауваги не зменшують цінности картини. І все ж таки треба дати велике признання режисерові, що він в таких тяжких матеріяльних умовах створив велику картину історичного значення, як „Голод — 33 рік", де було штучно знищено понад сім мільйонів українського населення.

Фільм „Атентат" триває понад дві години. В Ню Йорку 14-го січня заля була повна.

Прем'єру відкрив д-р Аскольд Лозинський, президент УККА, що був спонзором цього фільму. Він привітав амбасадора України з ООН Анатолія Зленка та всіх присутніх. На фільмі був присутній президент „Української Авіялінії" Микола Кравець з дружиною. А відтак він представив режисера фільму О. Янчука, який тепло привітав присутніх.

Фільм починається рейдом на захід Української Повстанської Армії, де бійці УПА попадають у сутички з Червоною армією та НКВД. Багато бійців гине, а все ж таки частини УПА продістаються на Захід, в Німеччину, де зустрічаються з американською армією.

По якомусь часі, уписти переходять до українських таборів ді-пі та вставновлюють зв'язки з Організацією Українських Націоналістів під проводом Степана Бандери. Фільм показує його родинне життя та зв'язки з Україною.

Глядач спостерігає картину у великій напрузі. Тільки час-від-часу показано у фільмі фрагменти кохання, які відпружують глядача.

Тим часом КҐБ підготовляє вбивцю. Йому дають певні інструкції. У фільмі показано пістолю з хемічним зарядом, яким 12-го жовтня 1957 року було вбито професора Лева Ребета. Такою ж зброєю той самий чоловік виконав атентат 15-го жовтня 1959 року на Степана Бандеру.

З технічної сторони фільм виконано вдало. Актори фільму грають добре. Картина виконана на професійному рівні.

Шкода, що серед нашої молоді так мало є професійних режисерів, як Олесь Янчук. Бо коли б у нас були більше таких, як Янчук, ми могли б мати більше таких фільмів, як отаман Симон Петлюра, який загинув у Парижі від рук Шварцбарда в 1926 році, полковник Євген Коновалець, голова УВО і ОУН, який загинув у Роттердамі в 1939 році та більше наших провідників, як полковник Андрій Мельник, голова ОУН, який помер в Люксембурзі в 1964 році, Іван Багряний, голова УРДП, який помер в Новому Ульмі в Німеччині, генерал Тарас Чупринка - Роман Шухевич загинув в 1950 році від рук КҐБ, Тарас Бульба-Боровець, творець перших відділів УПА на Волині, помер в Ню Йорку.

А все ж фільм варто бачити та своєю присутністю підтримати молодого режисера О. Янчука, який тепер їздить по громадах з фільмом.

Ярослав Кулинич

Кадри з фільму „Атентат"

Можливості...

(Закінчення зі стор. 1)

— Чи бачите вихід із цієї складної ситуації і чи могли ви там на місці щось конкретного запропонувати?

— Із досвіду відомо мені, що в теперішніх обставинах дуже на потребу були б облігації (бонди), які можна б продавати в діяспорі та в цей спосіб підтримати фінансову господарку міста Львова. Я знаю, що так знайшов фінансову підтримку Ізраїль, коли американські жиди закуповували на більйони долярів такі бонди. У Львові дуже актуальний проект продовження трамваєвої сполуки до Сихова, що тепер вже є передмістям Львова. Львівська адміністрація хотіла б знати, чи українці діяспори підтримали б цей проект саме закупом таких бондів, які до трьох-чотирьох років принесли б біля 10 відсотків доходу покупця.

— Добре, чи однак цей проект уважаєте найконечнішим під сучасну пору? Чи постійний брак води не є більше небезпечним, як складний доїзд мешканців Сихова, який вони сильно тепер відчувають?

— Розуміється, постійно найбільше говориться про брак води у Львові. Але посадник В. Куйбіда співпрацює в тому напрямі із Світовим банком, який зацікавлений в тому, щоб водоканали були в доброму стані і щоб доставу води подвоїти. Не забувайте, що вода із водоканалів, яка є занечищена через ушкоджені сталеві проводи, іде аж до Балтійського моря, а там чистотою води є зацікавлені інші держави, які натискають на Світовий банк, щоб цю проблему у Львові якнайскорше розв'язати. Інакше однак із продовженням трамваєвих ліній. Тут це вже тільки і лише справа Львова, тому адміністрація може тільки шукати помочі у своїх. Можливість продажу облігацій приватним особам на загальну суму 2.5 млн. дол. є тоді реальна, коли буде зацікавлення в тому українців діяспори, а в першу чергу давніх львів'ян.

Ось і я, вернувшись тепер з такою пропозицією, хотів би спершу перевести опитування чи є тут українці, які вірять в краще завтра Львова і були б готові закупити такі бонди по 250 дол. один. Місто гарантує не менше 10 відсотків доходу від бондів. Буду дуже радий, коли читачі відгукнуться коротким реченням на мою адресу чи були б вони готові закупити такі бонди. Це розуміється до нічого їх тепер не зов'язує — а потрібне, щоб знати чи взагалі таку акцію можна перевести. Подаю на це свою адресу, тим більше, що з такою пропозицією я звернувся також до інших українських газет.

Адреса: George R. Kupchynsky, 22 Halcyion Dr., Gardiner, N. Y 12525 .

КЕРІВНИК ІНТЕРПОЛЮ, европейської таємної служби, Юрген Сторбек, сказав в інтерв'ю для лондонської газети „Юропієн", що Інтерпол дуже занепокоєний притоком на західні фондові ринки грошей російської мафії. За „брудні" гроші різні російські компанії і приватні особи скуповують на европейських ринках цінні папери, в тому числі акції великих ресторанів, торговельних центрів, клюбів та фірм. Улюбленими місцями російських мафіозних капіталовкладень є південь Франції, Відень, Берлін і Кипр. Кожного місяця тільки на Кипр надходять мільйони „російських долярів". „Ми не можемо визначити, звідки саме йдуть ці гроші — з джерел всередині Европейського союзу чи за його кордонами, однак ми точно знаємо, що велика частина цих фінансів одержана за рахунок злочинної діяльности",— підкреслив Ю. Сторбек.

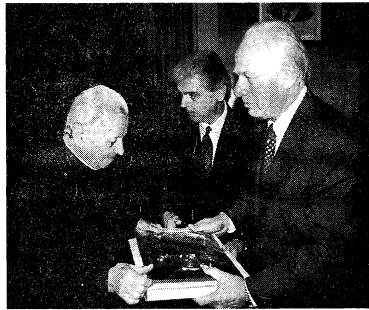
Прощальне прийняття для о. О. Панасюка у Віппані

Отець Осип Панасюк пішов на заслужену пенсію 1-го січня 1996 року по 45 роках як парох української католицької церкви св. Івана Хрестителя в Віппані, Н. Дж. З цієї нагоди 14-го січня ц. р. відбулося прощальне прийняття в церковній залі з участю біля 100 парафіян і приятелів. Одночасно відсвяткували також 86-ті уродини о. Панасюка і 60-ліття його священства. Як о. Панасюк увійшов до залі, його привітали грімким „Многая літа". Присутні шановні гості були: представники міста Ґановер в особі мейора Джека Корн, радних міської управи і колишніх мейорів Рон Франсіолі і Саверіо Яннаконе, парох церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку о. Франко Щадяк, ЧНІ, який почав прийняття молитвою, і секретар УНСоюзу Марта Лиско, колишня парафіянка.

Мейор Джек Корн у своїй промові дав признання о. Панасюкові за його довгу і віддану працю для парафії міста Ґановер Тавншип, а радний Яннаконе вручив йому грамоту на дерев'яній плиті. Муж довір'я і голова Товариства Українських Інженерів Америки, інж. Григорій Кузьма, попрощав о. Панасюка від парафіян і закликав до співпраці при привітанні нового пароха, о. Маркевича. Д-р Іван Пелех, голова 172-го Відділу УНСоюзу, згадав про невтомну працю о. Панасюка для парохії і побажав йому здоров'я і приємного життя на Фльориді. Церковний хор відспівав „Многая літа", а потім численні парафіяни підходили до о. Панасюка, щоб з ним попрощатися і дати свій дарунок.

Смачний буфет приготовили парафіянки під зарядом Стефанії Заяць і Софії Шкред. Збірка на дар любові, яку перевів д-р І. Пелех, принесла понад 6,600 дол., які передано о. Панасюкові після прийняття.

Н. Н.

Радний С. Яннаконе з радним Р. Франсіолі вручають грамоту о. Панасюкові.

В Китаї...

(Закінчення зі стор. 1)

рестав діяти будь-який зв'язок з провінцією, ії населення не дістає ні води, ні електроенергії.

В районі стихійного лиха ідуть рятувальні роботи, в яких беруть участь формації китайської армії.

Сейсмологи не виключають повторних сильних поштовхів у найближчі дні. Тому влада прийняла рішення евакувати все населення з повітів Лідж'янг і Джундянь. Надійшло повідомлення, що уряд Китаю звернувся за допомогою до міжнародного Червоного Хреста та інших гуманітарних організацій.

В ТРЕТЮ, ДУЖЕ БОЛЮЧУ І СУМНУ річницю відходу у вічність нашого найдорожчого і ніколи незабутнього МУЖА і БАТЬКА, ВУЙКА і ШВАҐРА

св. п.
д-ра
ОСИПА ТЕСЛЮКА

Заупокійні св. Літургії,
будуть відслужені 28-го лютого 1996 р. в церквах:

св. Михаїла в Гартфорді, Конн.;
св. Климентія в Празі;
в храмі св. Володимира в Парижі.

Про молитви і пам'ять про покійного просять:

дружина — ВОЛОДИМИРА
дочки — ЮЛІЯ з мужем ДАНИЛОМ
— МАРТА з мужем АДРІЯНОМ.

В пам'ять покійного складаю 100 дол. на ФКУ в Гарварді.

Ділимося сумною вісткою, що в суботу 3-го лютого 1996 р. відійшла у вічність на 92-му році життя

бл. п.
АНТОНІЯ ПЛЕШКЕВИЧ

ПАРАСТАС-ПАНАХИДА — у четвер 8-го лютого о год. 7-ій веч. у похоронному заведенні Капи.

ПОХОРОН — в п'ятницю о год. 9-ій ранку із заведення Капи до Катедри св . о. Миколая, а відтак на цвинтар св. о. Миколая.

РОДИНА

Ділимося сумною вісткою, що 21-го січня 1996 р., у Філядельфії, прийнявши Найсвятіші Тайни, відійшов у вічність на 83-му році життя наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО і ДІДУСЬ

бл. п.
АНДРІЙ СОЛОНИНКА

Залишив у глибокому смутку:

дружину — АНАСТАСІЮ
сина — БОГДАНА з дружиною ДАЄНОЮ
внуків — ЮСТИНА, ДЖЕНІФЕР і ХРИСТИНУ
дочку — ЮЛІЮ з мужем СТЕНЛІ
внуків — ХРИСТОФОРА і ГЕДЕР та родину в ЗСА, Канаді й Україні.

Вічна йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що в неділю 4-го лютого 1996 р. у Флинті, Миш. по важкій недузі відійшла у вічність на 59-му році життя наша найдорожча ДРУЖИНА, МАМА і БАБУНЯ

бл. п.
ДАРІЯ СТЕФАНІЯ (ГАЛУШКА) КОВАЛЬ

уродж. в Ліську, Лемківщина

ПАНАХИДА — середа 7-го лютого 1996 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Kopicki — Bradley Funeral Home, 239 So. 9th St., Reading, Pa.

ПОХОРОН — у четвер 8-го лютого 1996 р. о год. 10-ій ранку в українській католицькій церкві Непорочного Зачаття у Редінґу, Па., а опісля на український католицький цвинтар Непорочного Зачаття.

Залишила в горю:

мужа — проф. д-ра ЛЮБОМИРА
доньки — д-р ВІРУ О. КОВАЛЬ з мужем д-р ДЕЙЛОМ ВАХВИЧЕМ
— МАРУСЮ Д. КОВАЛЬ з мужем ДЕЙВИДОМ САНСОТЕРРА
синів — д-р АНДРІЯ Ю. з жінкою ЮНІЄЮ
внуків — ОЛЕНКУ й ДАНИЛКА КОВАЛЬ
ближчу й дальшу родину в Україні, Польщі, Канаді та ЗСА.

Вічна їй пам'ять!

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ нашої найдорожчої МАМИ, БАБЦІ й ПРАБАБЦІ

бл. п.
МАРІЇ з ДІДОШАКІВ ЖОВНІРОВИЧ

вдови по д-р Іванові Жовніровичеві будуть відправлені

ПОМИНАЛЬНІ БОГОСЛУЖЕННЯ
за спокій її душі в слідуючих церквах:

св. Юра в Ню Йорку 19-го лютого 1996 р. о год. 7-ій ранку;
св. Володимира в Ґлен Спей, Н.Й. 20-го лютого о год. 9-ій ранку.

Рідних, приятелів та знайомих просимо в цей день згадати покійну у своїх молитвах.

У глибокому смутку залишені:

дочка — ЛЯРИСА з мужем АНДРІЄМ ПАЩУКОМ
внуки — д-р ІЛАРІОН ЧОЛГАН з дружиною МИРОСЛАВОЮ
— д-р РУТА з мужем д-р ПЕТРОМ ЛЕНЧУРОМ
— КАЛИНА ЧОЛГАН
правнуки — ЛЯРКО, ХРИСТІЯН і ЯРЕМА ЧОЛГАНИ
— ХРИСТИНА й КАТЯ ЛЕНЧУРІ
братова — д-р ТЕТЯНА ДІДОШАК
братанка — д-р ЗЕНОВІЯ КУНЦЬО з ріднею
сестрінки — ЛЮБОВ ДОМБЧЕВСЬКА з ріднею
— ДАРІЯ ЧАЙКОВСЬКА з ріднею
родини в ЗСА — ЖОВНІРОВИЧІВ,
— ГОЛОВІНСЬКИХ
— СОХАНІВСЬКСИХ
родини в Україні — ФЕДУНКОВИХ,
— ОРТИНСЬКИХ
— ЖОВНІРОВИЧІВ
— ЛЕНЧУРІВ.

Замість квітів на могилу зложили на:

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ:

по 200 дол. Я. і В. Криштальські, д-р І. і М. Чолгани, д-ри Р. і П. Ленчурі, Калина Чолган;
по 100 дол. д-р Т. і Л. Шегедин, О. і Д. Чайковські;
по 50 дол. Р. і Л. Домбчевські, З. Домбчевська, д-р В. і А. Петришин.

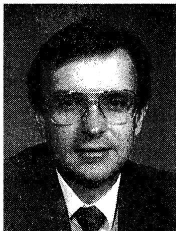
УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ:

50 дол. М. і Н. Шміглі.

Б. Ватралеві признано нагороду Г. Веґнера

Повідомлення про це подав журнал „Нюзвоч" з 18-го грудня 1995 року. Ця престижна нагорода, заснована в пам'ять Герба Веґнера в 1988 році, колишнього заслуженого екзекутивного директора Крайової централі Кредитових спілок в ЗСА, відомого з його праці для розвитку кредитово-кооперативного руху в світі. Нагороду надіяється кожного року в категорії збірній (ціла установа) і індивідуальний, за виїмкові піонерські ініціятиви і конкретну працю для відродження чи творення кооперативного руху у світі.

На 1996 рік надано цю нагороду Б. Ватралеві екзекутивному директорові Української Федеральної Кооперативної Каси „Самопоміч" в Чикаго за його невтомну працю від 1991 року для відродження, творення і

Б. Ватраль

поширення кредитово-кооперативного руху в Україні.

В статті пишеться, що Б. Ватраль співпрацював з українськими кооператорами Америки, Канади і Австралії, щоби, спираючись на довголітній досвід і досягнення кооперації в країнах поселень, зацікавити різних діячів в Україні, як важливими можуть бути кредитові спілки. Завдяки цій праці, згадується дальше, в Україні вже діє понад 140 кредитових спілок, які обслуговують біля 45,000 членів.

Нагорода буде вручена 25-го лютого ц.р. в часі 7-го З'їзду і святкового бенкету у Вашінґтоні.

Для повнішого розуміння розмірів зробленого цікаво навести деякі дані з календаря праць — усіх поїздок Б. Ватраля в Україну було 10 в роках від 1991 до 1995. Вони в нічому не поменшували ритму і функціонування чикаґської кредитівки. Поїздки були дуже цілеспрямовані: для організаційних потреб для вивчення на місцях потреб у технічному і технологічному обладнанні. Не менш важливою справою було добитись фінансової допомоги від фінансових державних установ, від кредитних спілок, від Світової кооперативної ради. Він брав участь у різних конференціях, які були присвячені проблемам Центральної і Середньої Европи, стараючись зацікавити учасників Україною, її важливістю і проблемами, здобути їхню підтримку. У великій мірі це вдалося осягнути. В цьому ділі він не був сам — ця ідея стала популярна, багато кооператорів заанґажувалось до праці, співпраця була всесторонна, дійсно міжнародна. Підтримку у всьому дала Українськаа Світова Кооперативна Рада (УСКР), підтримали кредитівки і ряд кооператорів Америки, Канади і Австралії. Знайшлись і прихильники серед конґресменів, сенаторів, в Адміністрації президента Клінтона, не говорячи вже про лідерів кредитових спілок Америки.

У квітні 1994 року Агенція міжнародного розвитку ЗСА виділила зі своїх фондів суму 300,000 дол. на технічну допомогу для кредитових спілок в Україні. Завдяки державним американським фондам могло приїздити досить багато працівників, керівників з України на стажування, щоб приглянутись як функціонують кредитівки в ЗСА.

У вересні 1995 року ця ж Агенція признала допомогу у сумі 1 млн. дол. для підтримки проєкту технічної допомоги впродовж трьох років.

1994 рік для кооперативного руху в Україні і у світі став вагомим, історичним — всі доцьогочасні зусилля увінчались успіхом — утворенням у Києві, Української Національної Асоціяції Кредитних Спілок. Перший раз представник асоціяції, її президент Петро Козинець, Богдан Ватраль, член асоціяції і Ігор Ляшок з Ню Джерзі могли взяти участь вперше у світовому з'їзді кредитових спілок у м. Корк в Ірляндії.

Другою подією 1994 року був перший світовий з'їзд і конференції кооператорів діяспори і України зорганізований Централею Українських Кооператив Америки (ЦУКА) з ініціятиви голови інж. Дмитра Григорчука. З'їзд відбувся у вересні.

В розмовах Б. Ватраль коротко відповідає: „У допомозі Україні я займався ділянкою, яка мені найближча, якої історію пізнавав, читаючи і прислуховуючись цікавим розповідям відомих кооператорів ще з рідних земель і тут, як Омелян Плешкевич, Роман Мицик. І мене полонила думка — повернути Україні ідею кооперації. Я і багато других вклали в здійснення тієї ідеї багато енерґії, труду і серця. І вкладати будемо. Одначе, кооперація в Україні буде такою, якою її там будуть творити її члени, її діячі".

Б. Ватраль вірить в силу спільної праці. Працюючи для українських кредитівок в Україні, він, як вже згадано, в нічому не пословлював праці у своїй рідній чикаґській кооперативній установі. В згаданому часі установа стала ще сильнішою і займає восьме місце серед найбільших кредитових спілок стейту Ілліной. Б. Ватраль був відзначений і нагороджений стейтом, Екзекутивним Товариством кредитових спілок і Лігою кредитових спілок Ілліной. Всі відзначення особисті ставали і признанням для установи. Треба лиш побажати здоров'я і енерґії для дальшої праці Богданові Ватралеві.

Ірена Камінська

Уляна Любович стала членкою Спілки Письменників України

Радісною вісткою для нашої громади стало прийняття всім відомої любленої Уляни Любович у члени Спілки Письменників України. Щоб зрозуміти цінність цього факту для письменниці, варто зупинитися над складністю її життєвого шляху.

Уляна Старосольська (псевдонім Любович) народилася у Львові в родині Володимира Старосольського, правника, науковця, широко відомого оборонця українських політичних в'язнів в Галичині, та Дарії з Шухевичів Старосольської — піяністки, учительки музики, письменниці.

Уляна Любович закінчила середню освіту у Львові в 1930 році. Студіювала в Познанському Університеті економічно-політичні науки, отримавши диплом маґістра у 1936 році. Рівночасно студіювала журналістику на Вищих Курсах Журналістики, й отримала диплом в 1935 році. Після закінчення студій повернулася до Львова, де працювала у редакціях журналів „Наше Життя" і „Господарсько-Кооперативний Часопис". Редаґувала разом з братом Юрієм, а згодом сама часопис „На Сліді", призначений для пластової молоді, хоч Пласт, членкою якого вона була, був офіційно розв'язаний. Повна ентузіязму, пластунка мріяла про письменницьку кар'єру, але життя раптово змінилося.

В 1939 році Галичину зайняли большевики; була встановлена совєтська влада. Уляна Любович працювала тоді у секретаріяті Медичного Інституту. Батька Уляни запросили викладати право у Львівському Університеті ім. І. Франка, але вже через пару місяців арештували і засудили. Уляну з матір'ю і молодшим братом Ігорем вивезли в Казахстан.

Вирвана так жорстоко з рідної землі і кинена в далекі засніжені степи Казахстану, Уляна мусіла пристосовуватися до нових обставин. Рука, що тримала перо, тепер стискала віжки упряжі колгоспних коней і волів. Тягнулися довгі дні важкої колгоспної праці. З відмороженим лицем і руками працювала, щоб прожити і піклуватися хворою матір'ю. Внедовзі знов страшний удар — смерть матері, а через два місяці прийшла вістка, що в Маріїнському таборі від голоду помер її батько. Брата Ігоря мобілізували до Трудової Армії. Здавалося, що життя зупинилося, але ні. Виживають тільки сильні духом. І Уляна Любович вижила. Бог поміг.

У. Старосольська

Коли у 1946 році почалася „репатріяція" колишніх громадян Польщі, Уляна Любович вдалося при помочі друзів-поляків переїхати до Польщі і там оселитися. Тут отримала працю книговода, а після здачі іспитів стала контролером будівельних підприємств. У нових умовах почала писати оповідання. В 1967 році на запрошення старшого брата Юрія, що проживав з родиною у Вашінґтоні, переїхала до Америки. Живе в Ню Йорку. Перша праця трапилася в банку, згодом в т. зв. „Католицькій Армії", і врешті стала редакторкою журналу „Наше Життя", місячника СУА. Не зважаючи на те, що праця в редакції забирає багато часу, продовжувала писати свої оповідання-спомини про пережите в Казахстані; друкувала ці оповідання в часописі „Новий Шлях".

В 1968 році у видавництві редакції „Новий Шлях" виходить збірка оповідань Уляни Любович під назвою „Розкажу вам про Казахстан". Розповідь про пережите в Казахстані захоплює своєю безпосередністю. Без зайвого патосу, не раз з певною дозою гумору авторка показала по суті трагічну дійсність тамтешнього життя, залишаючи читачеві можливість на роздуми і судження. Якраз в цьому й криється сила цієї книжки. Спогади дістали ряд позитивних відгуків і рецензій. Автори їх були: Марта Тарнавська, Марія Кейван, Юрій Клиновий, Лука Луців та інші. Критик Остап Тарнавський писав: „Та книжка запрезентувала новий письменницький талант, що про нього з похвалою висловився головний жрець від літератури проф. Юрій Шерех-Шевельов". Тож кращої рекомендації Уляна Любович не потребує. Дуже гарна рецензія на книжку вийшла пера Стефана Курила в польській Лондонській газеті. На конкурсі Фонду ім. І. Франка книжка Уляни Любович отримала другу нагороду.

На дорібку письменниці належить редаґування і упорядкування ряду книжок таких авторів, як поетка Зоя Когут, Богдан Нижанківський (Бабай), Валерій Ревуцький „Нескорені Березільці — Йосип Гірняк і Олімпія Добровольська", збірник „Рогатинська Земля" (видання НТШ). В 1991 році вийшла монографія „Володимир Старосольський", в якій Уляна Любович поміщує біографію батька, його наукові праці, промови на політичних судових процесах, статті про В. Старосольського, тощо. Оповідання і нариси Уляни Любович були друковані в журналах: „Наше Життя", „Нові Дні", „Юнак", „Промінь", часописах: „Свобода", „Новий Шлях", „Америка" у збірниках, які видає Об'єднання Українських Письменників „Слово". Друковані в журналі „Сучасність" оповідання увійшли в випуск „Сучасності": „1961 — 1965 — Вибране". Друкувались рівнож статті Уляни Любович про визначних і цікавих людей, мистців, малярів. Маючи тонке почуття гумору, Уляна Любович завжди вміло застосовувала його у своїх численних виступах. Тож не диво, що співпрацювала з гумористичним журналом „Лис Микита" Едварда Козака. Друге видання „Розкажу вам про Казахстан" появилося в 1976 році, а англійський переклад цієї книжки чекає на видавця.

Змістом споминів про Львів і подорожів письменниці стануть заплановані нею дві книжки „Вулицями Львова" і „Мої подорожі". Бажано було б також видати збірку есеїв, які появлялися в журналі „Наше Життя" та інших періодиках. В них читач міг би знайти для себе багато гарних глибоких думок, що збагатили б його духовну скарбницю.

Зараз Уляна Любович працює над споминами свого брата Ігоря Старосольського. На запрошення Товариства „Черемош" готує до друку альбом „Гуцульщина".

Письменниця є членкою Спілки Українських Письменників „Слово", від 1984 року — членкою Пен-Клюбу, членом-кореспондентом НТШ, членкою 64-го Відділу СУА, організації „Пласт". У 1995 році стала членкою Спілки Письменників України. Тепер ця СПУ стане її найкращим домом, в якому живуть великі духом люди. Ті люди силою свого пера зуміли зрушити основи тиранської системи в Україні; Уляні Любович належиться бути серед них. То ж побажаємо письменниці радісної творчої праці й сили на її письменницькому шляху.

М. Мельниченко

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 25-го ЛЮТОГО, 1996 р.

Омага, Небраска. Річні загальні збори 354-го Відділу Т-ва „Згода", відбудуться о год. 11-ій рано у церковній залі при 2301 Саут 16-та вул. На порядку нарад: звіти, вибір нової Управи на 1996 рік. Проситься усіх членів прибути на ці збори.

Управа.

ПОДІЇ

ЗБОРИ „САМОПОМОЧІ"

Ню Йорк. — Рада директорів Федеральної Кредитової Кооперативи „Самопоміч" в Ню Йорку повідомляє, що 45-ті річні загальні збори членів кредитової кооперативи „Самопоміч" відбудуться у неділю, 17-го березня, у великій залі Академії св. Юра, 215 схід 6-та вул. Початок о 2-ій год. після полудня. Додаткові інформації можна отримати із оголошення у „Свободі", ч. 24 з 6-го лютого 1996 р.

УРЯД АРҐЕНТИНИ проголосив, що скасовує обов'язковий призов у збройні сили країни. До цього йшло вже віддавна, однак вирішальний поштовх проєктові дав недавній злочин лейтенанта Канаверо, якого минулого тижня засудили до 15 років тюрми. Слідство встановило, що лейтенант Канаверо наказав двом воякам, Крістіянові Суарезові і Вікторові Салязарові, покарати третього, Омара Караска, за лінощі. Ті так ревно виконували наказ командира, що забили свого товариша насмерть. Злочин викликав хвилю обурення арґентинської громадськості. У висліді президент Карльос Менем спеціяльним декретом скасував обов'язкову військову повинність, яка проіснувала в Арґентині 100 літ. К. Суарез і В. Салязар дістали по 10 років тюрми.

ПОВІДОМЛЕННЯ

для членів 115-го Відділу у Кантон, ОГ

З днем 1-го лютого 1996 р. обов'язки секретаря 115-го Відділу перебрав новий секретар

ОКСАНА БАБИЧ ІМАРІНО

Просимо членів звертатися у всіх справах членства та забезпечення в УНСоюзі і вплачувати вкладки на адресу:

Mrs. Oksana Babych Iammarino
334 Winston Ave. N.E., N. Canton, OH 44720
(216) 494-2565

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ проголошує ПРИДІЛ СТИПЕНДІЙ НА АКАДЕМІЧНИЙ РІК 1996/1997

Згідно з рішенням Стипендійної Комісії у червні 1988 року

а) Стипендії будуть признані тільки для UNDERGRADUATE СТУДЕНТІВ визнаних каледжів та університетів (які студіюють для одержання свого першого ступеня бакалявра) і для ҐРАДУАНТІВ СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ, які будуть прийняті до каледжу чи університету в часі виплати стипендії. Студенти зі закінченим ступенем бакалявра не можуть складати подання.

б) Студент-аплікант мусить бути АКТИВНИМ ЧЛЕНОМ УНСОЮЗУ (платить вкладку) принайменше ДВА РОКИ при кінці березня того року в якому вносить своє подання на стипендію.

Основи признання стипендій:

1. фінансова потреба
2. предмет студій.
3. студійні досягнення
4. активність в українському громадському, а зокрема студентському житті.

До канцелярії УНСоюзу треба прислати НЕ ПІЗНІШЕ ЯК:

31-го березня 1996 р. — виповнений, підписаний і датований ФОРМУЛЯР
1-го травня 1996 р. — всі ДОКУМЕНТИ вимінені в аплікації і ФОТОЗНІМКА.

Прохання про стипендію на 1996/97 рік треба складати на формулярах, які можна отримати, пишучи на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
Attn.: Scholarship Committee
30 Montgomery Street ◆ Jersey City, N.J. 07032

Просфора в Ґлен Спей

У неділю, 28-го січня, в Ґлен Спей, Н.Й., відбуто традиційну парохіяльну Просфору церкви св. Володимира, яку власними силами приготовляють самі парохіяни. Ця традиція продовжується від років, коли збудовано нашу церкву, красу якої подивляють люди різних національностей. В минулому наші Просфори відбувались у вечірніх годинах, не раз на самий Святий Вечір, і в часі Вечері передавало по радіо коляди. Найстарший громадянин нашої громади Павло Наконечний входив посеред залі із снопом пшениці і складав всім присутнім віншування. Сьогодні йому доходить до сотки, і з причини здоров'я не було його між нами. Заступив його дещо молодший Михайло Кіндрачук.

З жалем стверджуємо, що на Просфорі бракувало багато тих перших ревних будівничих нашої церкви, які відійшли від нас на вічний спочинок. Бракувало між нами й інж. Аполінарія Осадци, головного архітектора нашої церкви, який за порадою лікаря мусів залишитися вдома.

Не зважаючи на всі негативи, знаходяться інші люди, які цю прогалину заповнюють. Згадану імпрезу попереджено Службою Божою, яку відслужив наш молодий і енергійний парох о. Іван Тиховий; гарно співав хор під керівництвом інж. Осипа Гапія. Після Служби Божої усі зійшли до церковної залі, де все було приготоване. Просфору відкрив голова церковного комітету д-р Євген Грабарчук. Молитву і посвячення Божих дарів Йорданською водою довершив о. Іван. Під час обіду Богдан Чапля прочитав гарний вірш про Різдво, а Оля Линник — свій власний твір на тему подій в Україні. Від православної церкви свв. ап. Петра і Павла привіт склав Володимир Мантика.

З приємністю треба ствердити, що між обидвома нашими Ґленспейськими церквами існує повна згода і співпраця.

Богдан Кандюк вітав присутніх від Об'єднанні Українців в Ґлен Спей. Петро Мельник, нововибраний радний міста, вітав усіх від міської управи. На святі були присутні представники різних організацій; їх представлено присутнім. Цікавим був привіт на звукозаписній ленті від колишнього пароха церкви св. Володимира о. Василя Штеленя і його дружини Марії з Чикаго. При кінці обіду завітав до нас парох місцевої латинської церкви о. Іван Греко. Його гарно представлено, а він в заміну вітав нашу громаду, висловлюючи признання нашому гарному обрядові. Під час обіду-Просфори всі колядували, а промотором цього був наш дяк Богдан Чапля.

Петро Мельник